

Előfizetési árak:

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hónapra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

Kiadóhivatal:

Fő-piacz, Simonffy-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Igazságügyünk.

Debreczen, február 11.

Tagadhatlanul igazságügyünk azon-
aga az állami kormányzatnak, melyen az
utóbbi pár év alatt a legnagyobb haladás
konstatálható.

Ezen észlelet magyarázatát a volt
igazságügyminiszternek, Szilágyi Dezső-
nek, hatalmas egyénisége adja meg.

Az egyházpolitikai reformjavaslatok
körüli ezen tárczára esett a legnehezebb,
feladat, a politikai házasság intézményének
s ezzel az egységes házassági jognak
behozatala és megvalósítása. S csakis az
a súly, melyet Szilágyi Dezső képviselt
a kormányban és a parlamentben, volt
képes azt a kifejtett erős áramlatok elle-
mében keresztül vinni.

Ez maga egy egészen új aera kez-
detét jelenti a haladás ösvényén, Magyar-
ország jogtörténelmében.

Pedig emellett és ezen kívül még
egész csomó új alkotásra mutathatunk rá
rá az igazságügy terén.

Hogy egyebet ne hozunk föl ottan
van a királyi táblák decentralizációjára,
mely egészen új vérforgást teremtett az
igazságszolgáltatás menetének elpetyhü-
dött ereiben, ottan van a bírák fizetés
rendezéséről szóló törvény, mely tartha-
talan állapotokat orvosolt, ha nem is
egészben, de legalább ott, hol az orvos-
lásra legégetőbb szükség volt, s ottan
van új örökösödési eljárás, mely ezen a
téren a régebbi eljárás elhuzódó lassusá-
gán lesz hivatva a nélkül segíteni, hogy
ez által az érdekelték jogainak érvénye-
síthetése veszélyeztetnék és ottan van a
észlelési meghagyásról és a sommás eljá-
rásról szóló törvény, melyek, ha a meg-
kivánt személyszaporítás is megtörténend,
a közvetlenség és szóbeliség jótékony-
ságát fogják elárasztani törvénykezésünk-
re s ezzel hatékony faktorát képezni
hitelünk szilárdulásának.

Ilyen és ennyi hatalmas alkotások
mellett is tagadhatlan azonban, hogy még
igen sok teendő vár igazságügyünk terén
a megvalósításra. Nagyon el volt hanyag-
olva nagyon mostoha gyermeke volt
gondoskodásunknak az alkotmányos aera
óta igazságügyünk, ezért éreztük még a
mostani alkotások daczára is soknak a
hiányát.

De reméljük, hogy a miniszter sze-
mélyében beálló változás daczára nem
fog fennakadni azon lelkes buzgalom,
melyet a volt miniszter eljárásában ész-
lelni alkalmunk volt. Biztosítékot nyújt
erre nézve az új igazságügyi miniszter-
nek, Erdélyi Sándornak mostan, tárczája
budgetének tárgyalása alkalmával tett
azon nyilatkozata, hogy az ő álláspontja
ugyanaz, ami volt nagynevű elődée. S ez
nem is lehet másképp, hiszen ő volt Szi-

lágyinak legbensőbb munkatársa, mint
annak államtitkára.

Az új igazságügyér álláspontjának
ezen jelzésével nem elégedett meg, elő-
sorolta egyszersmind azon javaslatokat,
melyek megvalósítása az ő programját
képezi.

Ezek a házassági törvény végrehaj-
tásán kivül a büntető eljárás, a kamat-
láb leszállítása, a bírói fegyelmi eljárás
s az ügyvédi rendtartás reformja és az
anyagi magánjog codifikálása.

Mind egyik égető szükséglet képez s
mi szívünkben fogunk gratulálni az új
igazságügyérnek, ha nem is mind, de leg-
alább ezek jórészét megvalósítandja.

— **Belföldi hírek.** (Vörös László, a
kereskedelmi miniszterium új
államtitkárja) tegnap foglalta el hiva-
talát. A hivatalnoki kart Schierer Aladár min.
tanácsos vezette üdvözlésre hozzá, később tisz-
telegtek nála volt osztályának tisztviselői, a
kiket Reviczky Konrad osztálytanácsos vezet-
tette. Vörös a hivatali esküt szintén tegnap
tette le a keresk. miniszter kezébe. — (Kontur
Béla megkegyelmezése.) A Stéger Ubold századossal való ösmert ügye
miatt elítélt Kontur Béla honvéd ezredorvosnak
József főherczeg megkegyelmezett. — (A
szociálisták czáfolata.) A szociá-
listák reflektálnak arra a nekik tulajdonított
kiáltványra, a mely a néppártól ennek megala-
kulásakor rokonszenvvel szól a szociálisták
nevében; kijelentik hogy a kiáltvány hamisít-
vány, ők a néppárt ellen még nagyobb erély-
vel fog küzdeni, mint más pártokkal szemben.

— **Külföldi hírek.** (Albrecht fő-
herczeg betegsége.) Arcoba Albrecht
főherczeg állapota rosszra fordult. Weider-
hoffer tanárt Bécsbe táviratilag hívták a beteg-
hez. Frigyes főherczeg és neje Izabella főher-
czegasszony a beteg főherczeg látogatására oda
érkeztek. — (A japán-kínai háború.)
Mint a „Times“ Pekingből jelenti, a kínai kö-
veteket táviratilag meghatalmazásokkal látták
el, hogy a béktárgyalásokat újra megkezdjék.
(A kongói kérdés.) A belga kormány
kedden terjeszti elő a Kongó állam átvételére
vonatkozó törvényjavaslatot.

A magyar sajtó.

— Gyulai Pál kritikája. —

A Kisfaludy-társaság vasárnapi ülésén
Gyulai Pál megnyitó beszédében Kisfaludy
Károly korának irodalmi és sajtó viszonyait
ismertette. Párhuzam gyanánt a jelenkor iro-
dalmi, főképp hírlapirodalmi viszonyaival is
foglalkozott, metsző kritikával, de főltte tanul-
ságosan.

Előbb az újabb irány keletkezésével s a
hatásvadászat föllépésével és értékével végzett,
azután pedig így folytatta:

„A mily éleak érdeklődést tanusítanak
hírlapjaink a színbázak iránt, épen oly kevésé
figyelnek a tudományos és irodalmi társaságok,
intézetek munkásságára. Régebben a szerkesz-
tők szakfériákat kértek föl erre, a kik a köz-
érdeklő fölolvásokat bőven ismertették, sőt
bírálták is. Most helyüket ugynevezett riporter-
terek pótolják. Nagyrészt száraz és zavaros
ért-sítések-kell olvasnunk tudományos és iro-
dalmi üés-inkről; olykor azt sem tudhatjuk,
hogy voltaképp miről van szó. S ez még hagyján

Nagyobb baj, ha némely riporter bővebben ír
és elméskedni kezd. Általában szerkesztőink
minél elmésőbb cikkeket szeretnek majd min-
den rovatban s ettől még a vezércikkek sem
mentek. Egész újfajú cikkek keletkeztek, me-
lyeknek nincs egyéb céljuk, mint emés rajzo-
kat közölni a képviselőházi terjesztési, a fo-
lyosó adomái, humorosan leírni az ünnepélyeket
lakomákat, pártértekezleteket, városi közgyűlé-
seket, törvényszéki tárgyalásokat, írói és művészi
összejöveleteket, utcai és nem utcai botrányo-
kat s gunyolni sok mindent, olyat is, a mi nem
épen gunyolni való. Egy idő óta oly tréfások
és vidámak lettünk, mintha semmi okunk nem
volna bura és szükségünk a komorságra. Anyira
félünk a nehézkességtől és unalmaságtól, hogy
nkább léhakká válnak, Mindennek van határa
s minden a maga helyén jó. Az élcz, ha erőt-
tjük, izetlenné válik, a humor csak elmeszta-
tás ha nem eszme és érzés szülötte s satira
csak csufolódás, ha nem erős erkölcsi érzületből
fakad.

De semmi sem mutatja annyira hírlapja-
inkban az irodalmi kapcsolatok lazulását, mint az
a változás, a melyet a tárczában tapasztalunk.
Régebben regények mellett bírálatokat, könyv-
ismertetések, kisebb tudományos és irodalmi
tanulmányokat is olvashattunk a tárczában.
Egy-egy nevezetesebb könyv, magyar vagy ide-
gen, nem egyszer talált hivatott ismertetőre
vagy bírálóra. Most az ily cikkek gyűrűlni
kezdenek. Szerkesztőink nem igen biztatják az
irodalmi tanulmányokkal foglalkozókat, de an-
nál szivesebben fogadják minden oly író, a ki
életképet, vázlatot, rajzot vagy épen csak
puszta csevegést ír. Tulajdonképp csak ezek a
vidéki tárczairók, a kik uralkodnak a tárczá-
ban s ha mind így megy, minden másnemű
dolgozatot kiszorítanak belőle. Majd
minden lapnak első dolga egy-egy ked-
veltebb tárczairót szerződtetni a laphoz.
Ez mindennél fontosabb, olyan mint a színbá-
zagnál a primadonna. Más egyéb csak kikerül
innen-onnan, de a tárczáról különösen gondos-
kodni kell. A főtárczairót mint vezért számos
önkéntes követi a fővárosból és vidékről. Most
majd minden fiatal író ily rajzzal kezdi írói
pályáját, mert könnyebbnek tetszik minden
egyébnél. A vidéki lapok tárczái követik a
fővárosi példát. A beszély kezd kimenni a di-
vatból, a vázlatok és rajzok e korszakában.
Mintha a kerek mese s némi részletesebb jel-
lemrajz túlhaladott szempont volna a szépiroda-
lomban. Beszélyek gyűjteménye helyett évenként
tiz-husz rajzgyűjteményt kell elolvasnunk, ha
ugyan elolvassuk.

A beszéd a kellő aesthetikai méretek meg-
állapítása után ezzel végződik:

„Régi igazság, hogy egyik hibát kerülve
könnyen másikba esik az ember, hacsak egy
oldalról tekint a jelenségeket. Régebbi hírlap-
jainknak az volt árnyoldala, hogy egy kiső
nehézkesebb és kényelmesek voltak. A mosta-
niak sokkal kisebbek, mozgékonyabbak, a köz-
élet nagyobb körét ölelik föl. E törekvésben
elősegíti őket a sajtó szabadsága, a közlekedési
eszközök gyorsasága s a több kötségről való
rendelkezés is, melyek a régi hírlapirodalomban
többé-kevésbé hiányoztak. Mindez méltány-
latot érdemel, maga a nehézkesség kerülése, a
könnyedségre és mulattatásra irányuló törekvés
sere hiba még. De tartuk meg a kellő mér-
téket és határt. Az igen vén ember épen olyan
unalmas lehet, mint az igen komoly. Az egy-
oldalúság kérdése czélt téveszt, ha más egy-
oldalúságot szül. Nem lehetne e a frisséget
egy kis mérséklettel, a mozgékonyágot egy
kis komolysággal összekapcsolni, az új egyol-
dalúságot enyhíteni vagy jobban mondva több

oldaluvá lennünk. A jelesebb külföldi lapok szintén nagy szolgálatakat teznek az irodalomnak, pedig ott az irodalom csak a közműveltség ügye s nincs oly szoros kapcsolatban a nemzetiséggel."

Irodalom — Művészet.

A Kisfaludy-társaság közgyűlése.

— Gyulay Pál ünnepése. Apponyi Albert gróf székfoglalója. —

Régen volt a magyar tudományos akadémia nagy díszterme oly fényes és oly nagy számú közönségnek gyűlőhelye, miként a vasárnapi közgyűlésen. Hetek óta beszéltek a tárgysorozat egyik kiemelkedő pontjáról, az Apponyi Albert gróf székfoglalójáról és mindenki tudta, hogy e napon fogják eszébe juttatni Gyulay Pált is hogy ő immár egy félszázad óta dísz, alapvető vezérmunkása a magyar kultúrának. Mindezek a nagyérdemű események ismeretesebbek voltak, csupán egy dolog maradt titokban, a legelső magyar embernek, a királynak méltánylata, a ki e napon a magyar nemzet nagy íróját és kritikusát, Gyulay Pált a szent István-rend kis keresztjével tüntette ki. Annál örvendetesebb volt a hatás, mennél váratlanabban érkezett a meglepő és örvendetes esemény.

A közgyűlésen különösen hölgyek jelentek meg nagy számmal. De ott voltak a közélet legnevezetesebb köreinek képviselői: miniszterek, országgyűlési képviselők pártkülönböztetés nélkül, irók, tudósok és a lelkes fiatalok.

Gyulay Pál, elnöki megnyitójában a napisajtót, különösen annak tárczarovatát kritizálta. Nagyérdemű felolvasását lapunk más helyén ismertettük.

A közgyűlés eseménye Apponyi Albert grófnak ékesszóló székfoglalója volt, e címen: „Esz-tétika és politika, művészet és államférfi."

A művelt lelkű grófnak, a kinek azon a téren a melyen ma szerepelt, nincs egy ellensége sem az országban, székfoglalóját zajos, lelkes és őszinte taps követte.

Zajos és lelkes volt a tüntetés a jubiléó Gyulai Pál mellett, a midőn a közülés végén Wlassics Gyula közoktatási miniszter a királyi kitüntetés a szent István-rend kis keresztjével adta neki át. — Előbb Zichy Antal főrendiházi tag méltányolta hatásos beszédben a jubiléó iró kiváló érdemeit.

Az íróvilág is szép ajándékokkal kedveskedett Gyulainak, átnyujtván neki először is azokat az eredeti rajzokat az albumban, melyeket Hirsch Nelly festőművész készített a

költő műveinek diszkiadásához, továbbá egy aranytollat, egy serleget és — 1600 forint pénzt. Ez utóbbit Gyulai tüstént irodalmi célokra ajánlotta fel.

A Gyula Pál megnyitó beszéde után Szász Károly szavalt a „A költőhöz" című, Esdrás Sándor pedig „A tündérek" című költeményét s mind a kettőn megérdemelt tapsokat aráltak. Utánuk Vargha Gyula másodtitkár tett jelentést a lejárt pályázatokról. Jelentette hogy a Lukács Krisztina-díjért, a melyért operaszövegekkel lehetett pályázni, 9 pályamű érkezett, de azok egyike sem méltó még csak a megemlékezésre sem. A Széher-féle díjra (kisebb regény) öt művel pályáztak; ezek között kettő, a „Kerek alatt" és a „Belső emberek" című, megérdemli a felemelést, de a bizottság egyiknek sem adja ki a díjat.

A sikerült ünnepélyt bankettel folytatták és fejezték be.

Jégbehűtött szerelem.

— Igaz történet a vidékről. —

Kocsmárosné, szép csaplósné
Eszem a zuzáját...

Őnök bizonyosan hallottak már valami jégbehűtött italokról, de bizonyosan nem hallottak még semmi jégbehűtöt — szerelemlől. Pedig ilyen is van — a mi csendes kis városkánkban, a hol így farsang derekán is csak a „Debreczeni Ellenőr" farsang rovatából élvezzük a különféle bállok, esett meg az a furcsaság, hogy a szolgabíró ur annyira szerelmes a falu legtüzesebb szemű csaplósnéjába, hogy kénytelen volt e forró, perzselő szerelmet, nehogy tüztengerben uszó szívét a hatalmas lángok még fölemészék — kissé jégbe hűteni.

Őnök most természetesen azt kérdik, hogy mikép lehetséges a szerelmet akár egy fláskó hamisítatlan, legújabb kőbányai polgári sörrel, jégbehűteni ugy-e?

Hát, kérem szépen, ez nagyon egyszerű dolog, a mit nem minden boldog vagy boldogtalan szerelmes tehet ugyan meg, de a járás tekintetében Stuhlrichterjének az ilyesmi bagattell, mert egy szerelmes szolgabíró sokkal többet tehet, mint pl. egy szerelmes szatócs, vagy egy szerelmes kacséber, mivel a szatócs, ha szerelmes, legfeljebb csak gyermekkorokban nagy elismerésnek örvendő ábéczés vagy krumplizukorral édesítheti meg lángoló szerelmét, a kacséber meg csak jófajta piros bétű narancsdíval oltathatja szívének nemes tüzet, — de egy szerelmes szolgabíró, ha szíve már nagyon lángol, akár csak szibériai jéghegyeket emelhet ideáljának — hivatalosan.

Mert a dolog úgy történt meg, hogy a tüzes szemű kocsmárosnének üresen állott a jégverme, már pedig tudvalevő, hogy egy kocsmárosné, kivált ha lángol a szerelamtól, mindig jó előre gondol a bekövetkezendő kánikulára, a mikor — ha netalán jégverme üresen áll — esetleg el is olvadhat, (nem a jégverem, hanem a lángoló kocsmárosné) a vendégek pedig majdnem találják meginni a meleg sört, ami még nagyobb baj lenne, hát Hebronnak eme ravasz rózsája nagyon furfangosan eszelte ki, hogy üresen álló jégvermet a falu egy igyű, jámbor parasztjának töltsék meg ingyen jófajta jégtáblákkal; amennyiben egy szép napon nagyon csábítóan mosolygott ideáljára és telve szenvedélyvel, édesen suttozta fülébe:

— Látod, kedves szolgabírócskám, én lángolóan szeretlek, de mit ér e forró szerelem, ha jégvermem üresen áll... Én csak úgy szerethetek forrón, ha van hozzá elegendő jégem is, már pedig a jégverem megtöltése legalább is 60 flóresbe kerül. — Hatvan forint sok pénz, hát kímélj meg e kiadástól és töltsd meg jégvermemet — hivatalosan, s én a 60 forint helyett, hatvan csupán csókot nyomok ajkaidra.

Itt nem volt tovább min spekulálni. Elvégre egy szép asszony csókja mindenkor fölér egy hitvány flóresnél, így gondolta ezt a szerelmes ur és elment a városházához és megszólítva bíró urat ekképen:

— Ugy-e bíró uram, a város jégvermében elszokot olvadni a jég?

A város jégvermében nem igen szokott ugyan olvadni a jég, de bíró uram mégis engedelmesen rámondja, hogy: „igenis instálom, olvad, (ez már így van berendezve, a magyar közigazgatásban), mire a tekintetes szolgabíró ur tovább folytatja:

— Hát utasítom kendet, hogy minekutánna a városnak kánikulában is lehet szüksége fagyra, rendelje el, hogy a falu szekeres gazdái ingyen töltsék meg a kocsmárosné jégvermet is, mert ha a város vermében ekképpen olvadni a jég, legalább nyelhessenek az e tlezes kánikulai lázbetegek egy kis jégbehűtöt — snapszot.

És — óh, századvégi magyar közigazgatás; a jégtáblákkal megakott szekerek s hanguan gördülnek a szép asszony udvarára csakhamar szánalmasan dideregni kezd jéggel megtöltöt — verme.

A szolgabíró ur illetően augusztusban is jégbehűtöt sört ihatik, a mit majd ellensúlyoznak egy csábító mézesajku asszony forró csókjai.

Hogy melyik kellemesebb: egy jéghideg pohár sör kánikulában vagy egy szép asszony forró csókja, ezt bírálja meg valamelyik e téren nagy praxissal bíró, kipróbált Don Juan.

Cornélius.

A „Debreczeni Ellenőr" tárczája.

Anyám haldoklik...

Vannak leányok kiket különös előszere-ttel és bámulatos kitartással üldöz a sors. Alig bevették ki az egyik csapást, jó a második, harmadik, negyedik és így tovább, míg mindaddig rá szórják koporójukra az utolsó márcs földet. Ezekkel a kiválasztottakkal rendszeresen megessék az a malheur is, hogy elszakad a koporsó kötele és fejjel zuhannak le a sírba...

E-el tünölöm ezen néha és kérdem magamtól, mi az oka annak?

Hisz ember — ember, egyformák vagyunk mindannyian, gyarlók, bűnösök kivétel nélkül, a mulók éte fölött rendelkező patentattól le egészen az utolsó koldusig! És még is, a mig az egyiket üldözi a sors bölcsőjétől a sirig, szakadatlan szünet, pihenő nélkül, addig az a másik a ki erőre hitványabb, lélekre, elmére tartalmatlanabb, élvezte a jólét, a csendet, nyugodt, mivel sem zavart boldogság örömeit utolsó órájáig azzal a szent és megdönthetetlen meggyőződéssel, hogy ennek így kell lennie, ez nem is lehetne másképp.

Vagy csak azokat kinezza a balszerencse, kiket nem ver le az első csapás, a kik egy jaj-zó, pissenés nélkül, ki állják a legnagyobb csalódásukat, legkínosabb fájdalmakat? Csak azokra nehezül az Isten, a fatum, vagy nem kinek-minek a sujó keze, kik erősek, kik küzdenek ott is, akkor is, a hol a sikerre, a győzedelemre a legparányibb kilátás sincsen?

Talán ezek az erősek, ezek a kiválasztottak, szenvednek a többiekért is?

Ha így van, ha egy elfojtott panasz szavammal, egy eltört megbántással, elviselt, mosolyogva eltakart fájdalommal kieszközölhetek egy boldog pillanatot, s egy örömtelt órát — másnak, ugy nem zúgolódom némán, megelégedetten viselem, a mit a végzet rám mért. De ha szenvedésemmel, boldogtalanságommal, nem segítek senkire, nem használok senkinek, ugy megátkozom azt az erőt, teremtő véletlent vagy Istent, aki ebben kedvét leli, aki egy nyomorult, tehetetlen féreg kínos vergődésében gyönyörödni tud és összeszedem összes anyagi-erkölcsi erőmet, összeharapom a fogamat és a szemébe — kaczagok!

Én is ilyen kiválasztott vagyok! Én is a szenvedés apostola vagyok!

A gyermek éies örömeit, az ifju bohó

ábrándjait — nem ismerem. A mikor társaim vágyai még a mesék világában kalandoztak — én már megtanultam sirni, megtanultam vágyni a nem létért; és a mikor ők az ifjúság rózsás ködében élve, élveztek az élet örömeit, mérték nélkül ekábulva, megittasodva a sok gyönyörtől, tengernyi kéjtől és örömtől ragyogó szemmel néztek a jövőbe — én arcom verejtékében kérestem meg a mindennapi falatot, fenéki kinttam az élet poharat és azt láttam, hogy minden csak salak, piszok, sir. — Reszkettem a holnaptól...

Az első csapás az volt, hogy atyám meghalt. Az az egyetlen férfi, a ki óadás nélkül, számítás nélkül szeretett és mert szeretett, barátom is volt. Bevezetett az élet nagy titkaiba, ha csüggedtem, bátorított, ha haboztam, tette serkentett. És ez az egyetlen ember, a ki mindenem hitem, reményem, boldogságom volt meghalt!

... Azt hittem, összerokadok! Azt hittem vége van mindeennek!

Pedig dehogy! Lassan, lassan, idővel megszoktam azt a gondolatot, hogy ezentúl támasz, tanácsadó nélkül kell megtennem az elem szabott utat.

És azután összehozott a sors egy leány-nyal. Nem volt szép, nem volt gazdag és talán

Farsang.

Tájékoztató.

— Farsang tart január 7-ikétől, azaz vizkereszt napjától február 26-ikáig, azaz hamvazó szerdájáig.

Febr. 16. A színház műszaki személyzetének általános táncvigalma a „Koroná”-ban.

Febr. 16. A jogász- és tisztviselői kör táncestélye a Bikában.

Febr. 17. Az asztalos ifjuság táncmulatsága a Bikában.

Febr. 26. Czigánybál a Koronában.

Márcz 2. Az ev. filléregylet theaestélye az „Arany Bika” szálloda disztermében.

Febr. 20. Iskola-bál a Bika termében.

* **Casinóbál Hadházon.** 1895. febr. 9-én tartott Casinóbálon jelen voltak: Veszprémi Istvánné, özv. Erdődi Sándorné, Kóti Jeremiásné, Hadházi Józsefné, ifj. Hadházi Józsefné, Hadházi Endréné, Hadházi Lászlóné, Rácz Józsefné, Soós Gáborné, Kovács Mártonné, Sütőné Hadházi Gergelyné. Lányok: Kérészi Gizella Emma, Hadházi Erzsike, Sütő nővérek, Hadházi Emma, Hadházi Mariska, Soós Iona és Erzsike, egy szép kis lány Borsodmészéből — nevét nem engedni lapba tenni — Debreczenből 4 theologus és 4 jogász, kik a nem nagy számban megjelentek társaságában igen kedélyesen mulattak. A bál 4 órákor ért véget, a rendezőség dícséretét érdemel a bál anyagilag sikerült stb.

* **Dedő-bál Margittán.** Szép kiállítású meghívót kaptunk, mely értesít, hogy a margittai kisdudóvoda berendezésének fedezé-ére Margittán, 1895. február 20-ik napján a nagy fogadó összes termeiben jelmez-bál lesz. A védő-bizottság elnöke Morvay Tihamérné, az intéző- és rendező bizottság elnöke Sipos Árpád. Bál kezdete 9 órákor. Személyjegy 3 korona. Megyénk városai még nem gondoltak dedő-bálokkal jövő delemszerzésre. Vagy a mi késik, nem mulik?

Városi és megyei ügyek.

A közigazgatási bizottság jelentése.

Tudunkra még nem történt meg eddig, a miben tegnap gyönyörködhetünk: a megyei közigazgatási bizottságnak egyetlen tagja sem használta a teljes ülésből, sőt az eddigi létszám egy rokonszeves taggal emelkedett: ma foglalta el a bizottságban helyét a megyei közgazdasági előadó: **Kerpely Kálmán.**

Az érdekesebb határozatok közül megemlítjük a bősörményi gyógyszerár-engedélyezés ügyét. Három pályáztak, egyenlően jól minősített gyógyszerészek. A város közgyűlése csak kettőre Ercei Gáborra és Nagy Sándorra adott véleményező szavazatot. A közig. bizottság ezek közül 13 szavazattal 5 ellenében **Ercei Gábor**

nak engedélyvel felruházását hozta a belügy-miniszterre javaslatba.

Egész egy utadótörlesztés után a tankötelesek jövő tanévre összeírása és az **ismétlő iskoláztatásnak** felelőség miatt szorosabb fogantatás iránt rendelkezett a Közig. bizottság Tárgyalatott a tanyai iskolák felállításának ügye is, mire vonatkozólag a kir. tanfelügyelő jövő ülésben fog javaslatot elterjeszteni.

A teljes ülése végeztével az utadóbizottság, erdészet, és árvügyi albizottságok tartottak folyó ügyek ellátására ülést.

A gyűlésen a szakrefensek beterjesztették jelentéseiket a múlt hóról. A **közegészségügy**, december havhoz viszonyítva kedvezőnek mondható. Feljötték a tüdőbaj, gyermekeknél pedig a görcsök léptek föl különösen. A ronszolókob 15 községben 80 esetben lépett föl a 27 halállal végződött. Született a múlt hóban 550 egyén (14 halva), meghalt 353, — szaporodás 198. — A hőmérséklet hideg volt, átlagos hideg 80 R. Leghidegebb volt jan. 25-én. A **tanügyről** szóló előterjesztésben elmondja a tanfelügyelő, hogy a kultuszminister a fűskola sikeres oktatásáért Ritók István kabai tanító 100 frt jutalomban részesítette. — A tanfelügyelő előkészítette a tanyai iskolák fölállítására teendő hatósági lépéseket. — A főmécnök bemutatja a megye területén működésben levő gőzkazánokról múlt évről szóló kimutatását. Felülidk a miniszternek. — A **pénzügy igazgató** bejelentése szerint a múlt hóban befolyt egyenes adó 15089 frt 64 kr., hadmentességi díj 627 frt 04 kr., bélyegjövődék (beleértve a város által eszközölt fogyasztást is) 14016 frt 25 kr., határvámjövődék 5354 frt 22 kr., fogyasztási és italdó 16681 frt 98 kr.

A **közbiztonság** ügye az elmúlt hó folyamán kielégítő volt. Tűzeset csak egy fordult elő H-Nánáson, de az is jelentéktelen volt. — **Fegyelmi** ügy a megyében csak egy van folyamatban és jelenleg vélemény adás végett a tisztii ügyésznél.

* Az új városháza terveit szombaton délután tárgyalta a nagy építkezéseket vezető küldöttség. Mint a D. R. U. írja — a bizottság 10 szavazattal 3 ellen **Gerster Kálmán** műépítésznek „Hortobágy” jellegű terveit fogadta el, szemben Havranek és Adrányi budapesti műépítészek „Déliab” jellegű terveivel. Tudvalóval mindkét pályatervet átdolgozták a pályázók. De a mi véleményünk szerint a **Gerster Kálmán** terve az átdolgozás után is nehezebb, bár monumentális kiképzése van a homlokzatoknak; — míg a **Havranek** Adriányi most sem eléggé monumentális, de könnyedebb és kecsesebb mint a „Hortobágy.” A tanács szerdán rendkívüli ülésén határoz a tervek felett.

* A h. szoboszlói kir. adóhivatal ügyében — mint már jelentetük — a pénzügyminister

táviratilag utasította a debreczeni pénzügyigazgató-át, hogy a hivatal felállítására érdekében tett eddigi intézkedéseit további rendeltetig függessze fel. Ennek dacára a szoboszlóiak erősen reménylik, hogy meg fogják kapni az adóhivatalt, nemcsak azért mert **Wekerle Sándor** volt pénzügyminister megígérte s a hivatalos mérvadó körök **Hajdusoboszló** mellett foglalnak állást, hanem előnyös fekvése s központi jellegénél fogva is. Így forrásunk szerint alaptalan az a feltevés, mintha Szoboszló érdeken bármi csorba esnék. Az a néhány község — mint a szoboszlói hírforrás írja — most a nádudvari főszolgabírósnak Szoboszlóra leendő áthelyezése felett kesereg, melyről a napokban fog a megye gyűlés végérvényes határozatot hozni. Kabáról pedig ugyanabban az ügyben a következőket írják: A nádudvari járás községeinek küldöttsége **Papp Elek** orsz. gyűlési képviselő vezetésével Budapestben tiszteltet a miniszterelnöknel és a pénzügyminiszternel, mind két helyen kérvényt nyújtott be, kérvén az adóhivatalnak **Debreczenben hagyasát.** A küldöttség szónoka **Papp Elek** volt, ki a járás községeinek nevében üdvözölte a miniszterelnököt a kormányon, és ugyan akkor előterjesztette szóval is a kérvényben foglalt indokokat, a járás községeinek óhaját és sérelmeit. A küldöttség jó fogadtatásban részesült minek következtében az lett, hogy a m. kir. pénzügyminister az adóhivatal érdekében tett intézkedéseit táviratilag feltűszte.

* **Bíró választás Hadházon.** Makai Mihály elhalálása folytán üresedésbe jött főbíró választást ma ejtik meg. Jelöltek **Hadházi Péter**, **Hadházi József** és **Csapó László**. Csapó mellett függetlenségi párt erősen tarja magát, mindazonáltal **Hadházi Péter**nél legtöbb kilátás van arra, hogy a helyben tennett régen elkészített szép kis sugár bíró palczát kezébe foghassa s a bírói székéből dirigálhasson eleve nek es — ? felett.

* **Új tűzoltóaktanya.** Az újja szervezett tűzoltóegylet rövid idő múlva új aktanya helyiséget is kap. A városi közgyűlés e célra a csapó-utcai ugynevezett Oláh-kaszárnyát engedte át. De mielőtt ennek tágas helyiségeit használatba vehetnék tűzoltóink, nagyobb mértékű átalakításokat és javításokat kell eszközölni a régi épületeken. Az ehhez való terveket és költségvetést a tűzoltóegylet elkészítette, azt, miután **Stáhl Géza** városi főmécnök elfogadhatónak véleményezte, tegnap beterjesztette a tanács elé. A kaszárnya utcai részén külön szobákat kap a parancsnokság, két nagy termet a fizetéses és önkéntes tűzoltók, három szobás lakást az állandóan ott lakó gyakorlómester. A kaszárnya udvari szárnyépüeteiben pedig kocsiszinek és istállók lesznek. Gyakorlótérül az udvar tágas kertjét kéri a tanácstól. Az összes átalakítások és javítások 6500 frtba kerülnek.

* **Engedélyezett fizetés emelés.** A városi kórház kapusa 20 frt havi fizetésének főlebb emeléséért folyamodott. A kórházi bizottság havi 2 frt emelést megadhatónak véleményezett; a közigazgatási bizottság pedig ezt a fizetés javítást elhatározta, a mibe most a belügyminister is hozzájárult.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaszolgáltatására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelősek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 6 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Zeneestély az „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

beteges is. Megszerettem ezt a leányt. Szivem szívéhez forrt, lelkem lelkéhez nőtt ő volt nekem mindenem, hitem, célom, boldogságom.

És a mikor azt hittem, hogy a mult keserveiért kárpótolni fog sorsom azzal, hogy karjaimba fogja vezetni e nőt — csalódnom kellett. Be kellett látnom, hogy szerelmem csak hiúságának szolgált és hogy a hol szívet, érzést kerestem, ott nincsen egyéb, mint önzés, számítás, lehetlenség. Megsírattam — eltemettem! Sajog ugyan néha-néha ez a seb, de bizony remélem, hogy idővel ez is be fog gyógyulni, mint a többi.

Volt még kiért küsdennem, volt még kiért fáradnom!

Volt, csak volt!

Anyám, az a kifogyhatatlan jóságú, áldott lelkű jó asszony, ki elnézte minden hibámat, megbocsátotta minden bűnöm, az én édes jó anyám — haldoklik!

Ott fekszik a puha fehér párnák között megtörve, kifáradva és várja a megváltást.

Jóságos tekintete néha-néha rám téved, és ilyenkor fájdlmasan felsóhajt. Megszoritja kezemet és alig hallhatóan, akadozva, tagolva a szót, rebegi:

„Fiam, édes fiam...! Megörülök, Néznem

kell kinos vergődését, hallgatnom kell szívzaggató kinszavait, és nem tudok segíteni rajta.

Érzen még kezembe nyugvó kezének gyenge pusztítását, csendes remegését, ha ráborulok, halom még szívének halk dobogását és az orvos azt mondja nyugodtan, érzés nélkül, holnap e kéz már hideg, ez a szív már csendes lesz! mely csak értem dolgozott, az a szív, mely csak engem szeretett.

És pedig úgy lesz! Bár mennyire tiltakozik ellene valóm, egész szivem, be kell látnom, el kell hinnem, hogy igaza van.

Tehát egy újabb csapás, egy újabb gyötrellem a sorstól. Ki tudja, a hanyadik, ki tudja, mennyit kell még elviselnem.

Most azt hiszem, nem élem túl, ha semmi, úgy ez megtör, megöl!

Pedig el fogom viselni ezt is, enyhülni fog ez is, mint a többi.

Ma az gyötör, hogy anyám haldoklik, holnap már csak az, hogy — meghalt és azután?

Azután, később jönni fog egy újabb vesztesség, egy nagyobb fájdalom, és ez így fog menni az utolsó pillanatombig!

Oh a fatum nem olyan állhatatlan, mint a szerencse! A kit egyszer kiszemelt, azt elkíséri a sűrű.

Fatalista.

Szinház szeptember hó 30.-tól minden este 7 órakor.

A debreceni állami időjárás állomás jelentése, 1895. febr. hó 12-én reggeli 7 órakor. Hőmérséklet -26. C fok. Légnyomás 748.7 millim. Szélirány nyugati. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggel 7 óráig - 5 millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet -2 fok. Legalacsonyabb hőm. - 0 fok. hó réteg 9 1/2 cz. méter

Sétahangverseny a „Margit“-fürdő vendéglő dísztermében okt. 14.-től minde vasárnap délután 4. órakor; felváltva a R á c z K. és M a g y a r i a k zenekara.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A Gőnczy-egyesület „Otthon“-a a Keresk. akadémia palotájában.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület, fő-rendi iskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig. Kedden-Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: Haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Febr. 17. Hajdumegye közgyűlése.

Febr. 17. A debreczeni gazdasági egyesület közgyűlése d. e. 10 órakor.

Az időről. A szellemes emberek legalkalmasabb csevegés tárgya hosszú évszázadok tapasztalata szerinti az idő. Az idő: a nagyon meleg, vagy nagyon hideg, nagyon száraz, vagy nagyon esős idő feltétlenül rossz, tehát órákig el lehet szüdni. Ha pedig se nem hideg, se nem meleg: akkor annál inkább emlegethető az unalmas egyhangúsága. Hát legyünk szellemesek, beszéljünk az időről, erről csudálatosan szeszélyes időről. Jó nevelésű ténnek nem volna szabad magát úgy viselni, mint ez a mostani. Egyik nap csinált fogat a meggémberedett kezű iskolás gyermekkel, másnap megszállta őket, és sirtatja olyan keservesen, hogy szinte csónakázni lehet a könnyűiben. De akkor észbe jut, hogy most nem a szandalia, hanem a korcsolya szezonja van, és hogy kárpótolja Halifax híveit, kik a Szikszay-jégpályának jégtelesége felett keseregnek, korcsolya pályáztá varázsolja a gyalog utat is. Majd havat ereszt, vaskos, magas hóleplet a földre, nagy öröme a szánkázóknak, — aztán vigasztalgatná azokat, kik a telet már rég megutak, és megmosolygatja a napot, hogy annak melegtől a szép fehér hóból csunya piszkos sár lesz. Így megy ez már körülbelül egy hónap óta. Vasárnap boldogan iringózták végig a valahára megnyitott jégpályát ifjak és leányok, hétfőn már kezdett összemenni a jég, olvadni a hó, ma pedig, mikor keddet írunk, szakad az eső, és a nagy loc-pocs miatt alig lehet járni.

Tánczestély. Ujhelyi András kir. táblabíró ur házában fényes tánczestély tartatott, a melyen a szer-tetreméltó s tisztelt háziasszony és kedves leánya mindent elkövettek, hogy a társaság a legjobb kedvvel mulatva, fesztellenül érezze magát, a mi annyira sikerült is, hogy a Magyar testvérek zenekara mellett vígan lejtte a tánczokat, csakis reggeli 6 órakor oszlott az szét. Jelenvoltak: Békény Péterné, Butykay Menyhértné, Széll Farkasné, Mérey O tóné, Bay Emma, Békéssy Julia, Butykay Ida, Kőlcsey Hedvig, Mérey Ottilia, Széll Marian, Unger uőv. Viski Adél és Ilonka, Kőlcsei Sándor, Mérey Ottó és Unger Gusztáv kir. táblai bírák, Butykay Menyhért, Bay István ezádas Puky Gyula, Pechy Peter Buzás Lajos, Papszász Lajos, Klobusitzky Béla, Bodnár Géza, Mérey Ottó és Kálmán, Viski Sándor, Jármy István, Lipcsey Ferencz stb.

Ujabb adomány a róm. kath. el. iskolának. Nem mulasztatom el, hogy a tantestület nevében is hálás köszönetet ne mondjak Veres Tihamér helybeli állomás-főnök urnak, ki 4 dro. ügyesen tömött madarat, két gémet, egy sast és egy sirályt ajándékozott iskolánknak. Fogadja szép ajándékáért őszinte köszönetünket. A tantestület nevében Erdélyi Ferencz test. jegyző.

A hosszú élet tilka. Egy angol folyóirat, a mely „Az egészség heroldja“ (The Herald of Health) sokat jelentő címét hordja az élen, a napokban a következő módon oldotta meg a hosszú élet problémáját: A ki minél később akar meghalni, az tartózkodjék a haláltól, a barmok és szárnyasok husától, az alkoholtól, a dohánytól és mindenféle egyéb, mérgező hatású élvezeti szerektől. Ne egyék sós ételt, sem olyant, a mely erjesztésen ment ke-

resztül. Tartózkodjék az eczettől, az ugor kától, a savtartalmu ételektől, az túlérett vagy kevéssé érett gyümölcsöktől, a gyárilag előállított tésztaételektől. Ne igyék oly theát, mely három percznél tovább volt torlás alatt, óvakodjon a tejes kávévól is, akár cikóriával készítik, akár a nélkül és végzetül ne igyék se ásványvizet, se forraatlan vizet. A kérdés most már csak az, hogy ha mindez ételek és italok tiltva vannak, hát mit egyék és mit igyék az ember? Ezzel a kérdéssel azonban a nagytekintélyű folyóirat nem toglalkozik.

Tanyai iskolák felállítására. Városunk népoktatási állapotát szomoruan illusztrálja kir. tanfelügyelőnek az a jelentése mely szerint Debreczen város területén 3181 tanköteles nem jác iskolába. Ezek minden oktatás nélkül nőnek fel, nem annyira a szülők közönye és mulasztása mint inkább tanterem hiánya miatt. Az iskola nélkül növe tankötelesek nagyobb része a pusztákra esik, hol mindössze négy tanyai iskola áll fenn; kettő messze a Tisza partján a város által alapítva, egy állami — a Parlagon: egyet meg — a Mac on, Steinfeld Mihály nagybirtokos áldozatkészsége tart fenn. A törvényes mennyiséget, 80 tankötelest számítva egy tanteremre, legalább is 30-32 új tanteremre volna szükség hogy az utolsó száz gyerekek valamennyi helyet találjon iskolában. A város közigazgatási bizottsága közelebbi ülésében toglalkozott e beteges állapot orvoslásával. Legelső sorban tanyai iskolák felállítását tarja sürgős feladatnak. Felhívta tehát a városi tanácsot, hogy részint a kir. tanfelügyelővel, részint a tanyabirtokosokkal a telekadás, iskola építkezés és fenntartás iránt haladéktalanul tárgyalást indítson és az eredményről a májusi ülésre tegyen jelentést.

Debreczeni ipar-oktatás. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a debreczeni iparos-tanoczi-iskolát 1000, az iparos segéd szaktanfolyamot 500 ftt segélyben részesítette.

A földmivélsügyi miniszter megengedte, hogy hazánk területéről Csehországba és viszont a hasított kőr m ű marhákkal szabadon lehessen kereskedni.

Valasztások a Chevra Kadischánál. A Chevra-Kadischá irr. szentegylet kebelében most folynak a vá asztások, a választmányt vasárnap alakították meg. Rendes tagjai lettek: Katz Jakab, Drucker Mór, Reichman Armin, Weisz Lavi, dr. Pogper Alajos, T fter Ignác, Biederman József, Csengeri Ignác, Kohn Adolf, Klein Márton, Rosenfeld Márton, Rosenfeld Mór, Rosenthal Dániel, Csengeri Ferencz, Schwarz Alajos, Hidvéger Mihály, Frankl Ferenc, Falk Lajos, Rezek Herman, Baum Miksa, dr. Bakonyi Samu. — P ó t t t a g o k: Bechert Manó, Stern Hermin, Hirschfeld Armin, Weisz Sándor, Weisz Lajos, Fischer Adolf, Harstein Péter, Keiner Adolf, Schwarz Bernáth, Weisz Salamon. — Közelebb vá asztják meg a tisztikat, melynek tagjai a 9-es bizottság, következőket jelölte: Elnökségre: Biederman József, D ucker Mór, Kohn Adolf. A l e l n ö k s é g r e: Schwartz Bernát, Biederman József, T fter Ignác. P é n z t á r n o k s á g r a: Rosenfeld M. Schneer S. ifj. Kohn M. Ellenőri állásra: Hirschte d Armin, Stern József Fheiser Salamon. Gondnokságra: Klein Márton, Csengeri Ignác, Schwartz Alajos, ifj. Kellner Dávid, Rosenberg Adolf, ifj. Kuffer József, Schwartz Lázár, Kesztenbaum Jónás, Dollacsek Lipót.

Rövid korcsolya szezon. Diadalmasan lobogtatta a városunk hosszú fútczáit keresztátszelő kis vas-ut elejére felvont sárga fehér-kék zászlót — két napig a széli, a metező hideg szellője. Örömmel olvasta a zászló ezen felirását: „M a r g i t - f ű r d ő j é g p á l y a n y i t t a“, a korcsolyázásnak, ennek a pompás téli sportnak, ennek a testlélek- és kedélyedző szórakozásnak minden igaz barátja és barátója. Igenis, a Szikszay-féle Margit-fürdő jégpályája nehéz küzdelmek, valóban óriási, az elemek ellenálló erejével folytatott vívódás, tehát roppant anyagi áldozatok tétele utas. — Szombaton valahára megnyitott a nagy közönség használatára. M láttuk azt a nagy küzdelmet, mely-

nek árán a tulajdonos ezen eredményre eljutott. Mikor a tél beálltával vizet eresztetett a jégpályára és tükörsima jég képződött azon, onyha idő következett be, s a napugarak felszongították a jéget; majd újra eljött a várva-várt hideg, befagyott a jégpálya vize s midőm új vizet eresztettek rá, — hó kezdett esni s tönkre tette. teljesen elcsillányította az egész eddigi munkát. És így ment különféle változásokkal, az egész télen át, úgy hogy a mult heti szombaton mindössze tán négy napon át volt e jégpálya, annyira, a mennyire használható állapotban. De elvégre — azt hittük — megkönnyörült a jó végzet Halifax hívein: mult héten beállott az igazi tél, a 15 Rh. tokos nagy hideg, s Szikszay Gyula mult héten pénteken reggeltől szombat délig éjjel és nappal 140 emberrel csiszoltatván, tisztítatván a hatalmas jégtükört, szombaton délután megindulhatott s tényleg meg is indult azon az iringó szép mulatság svasárnap délután valóban impozáns látványt nyújtott a szemlélőnek, s ilyenek is százan meg százan voltak a verandán s az íveges ablakival a pályára néző nagyteremben. érdekes látványt nyújtott a száz és száz korcsolyázónak könnyed, játszi mulatozása, s a kaleidoskop-szerűleg élénk minden pillanatban más képet táró sereg igazán elfelejtette velünk a metező hideget, s csak az jutott eszünkbe, hogy szép ez az élet s jó annak szelid örömeit jó kedvvel élvezni. Zúgó, élénk éet hullámai csapongtak tehát vasárnap a Szikszay féle fürdő szép helyiségeiben mert mig kint a korcsolyázás nemes sportját élvezték ilyen sokan, benn a vendéglő nagytermében pedig Rácz Károly remekül játszott darabjaiban gyönyörködött a terem minden zugát betöltő nagy közönség. Voltak aztán sokan, kik a korcsolyázás fáradsalmait ott helyben, a vendéglő asztalánál pihenték ki, a mennyiben még elég szerecsések voltak helyhez juthatni. És ennek az alig támadó szép életnek vége; talán nem is élvezhetjük már az idén edes örömeit. A hőmérő bizony oszlopa egyszerre csak felszökent. Maglágyult az idő. Olvadásnak indult a hó Még az eső is megeregt. Tönkre téve egyszerre száz meg száz szép reményét Halifax híveinek.

A kappangulyás. Ő nagysága nem volt megelégedve a szakácsnőjével, felmondott neki s helyette új főzőnőt fogadott, a ki a kereszt-ségben Terézia nevet nyert, de csak a Trézsi névre hallott. Ez a Trézsi szakácsnő pompásan értett a konyhaművészethez, a szegedi szakács-könyvben s a „jó izek könyvé“-ben lerakott tudomány mind a kis újjában volt. Hűségével és megbízhatóságával fölülmulta kollégáinak összes erőnyeit; de mert nincsen ember hiba nélkül, Trézsinak is meg volt a maga hibája. Szembajban szenvedett szegény; csak akkor látott tisztán, ha az ovrához emelte a tárgyakat. Ezt a hibáját azonban elnézték egyéb előnyei mellett s meg voltak vele elégedve mindaddig, mig a nagy katasztrófa be nem következett, melyről ma a következő értesítést kaptuk. — Ő nagysága, kinek a férje nyugalmazott hivatalnok s nagy nyenc- hírében áll: kappangulyást készítetett vacsorára rózsá burgonyával s kupszínai hagymával. Trézsi asszony vagy leányzó, a hogyan veszik, pompásan elkészítette a kappan gulyást. Ő őm volt rá nézni! Megkonduit az esteli hnrangzó, vacsorához ült a család: a férj és a feleség, a három gyermek, a nevelőnő és a tisztas anyós. Trézsi betáalta a kappan-gulyást. A ház kedves asszonya kimérte mindenkinek juttatva egy-egy kedvenc falatot és háromnegy szlet rózsá burgonyát. Az első kanállé kiszörpítése után összenéztek s elfintoritották arcukat.

Ennek a kappan-gulyásnak valami hibája van.

— Az ám; olyan különös az ize. — Elég szép a leve, elég sós és mégis nagyon furcsa, szokatlan ize van.

Mondogatták egymásnak, de azért elfogyasztották a furcsa kappan-gulyást.

Alig tették le a kanalat a legkisebbik fiu gyomorcsikarásról panaszkodott, utána a nagyobbik kezdte a gyomrát fájlalni s pár pillanat alatt az egész család kinos gyomorgöröcsöket érzett.

— Megvagyunk mérgezve!

Jajszékelték mindannyian a kétségbeesett sivalkodással futtatták a cselédséget orvosi segélyért. Az orvos rövid vártatva megérkezett. Ki a diványon ki az ágyon, ki meg a padlón kapálózott. Az orvos megvizsgálta a betegeket s rendelt is valamit. A vulkánikus kitérősek után megszűnt minden fájdalom, a betegek magukhoz tértek.

— Mi volt ez orvos ur?

Kérdés a nagysága.

— Mérgőzés.

Felelt hideg egykedvűséggel ez orvos.

— Mérgőzés!!!

Visszhangzott rá a kórus.

Következett a vizsgálat. Kihallgatták a rövidlátó szakácsnőt, a cselédséget és megvizsgálták a kappangulyást. E sem képzeli, hogy esett meg a tragikomikus eset. A rövidlátó szakácsnő a padlásról kapuszinai hajma helyett a tulipánhajmát vitt le a konyhára s a pinczéből pedig rózsaburgonya helyett georginagumókat vitt föl s ezzel készítette a csaknem végzetessé vált — kappangulyást.

— A szegény gyermekeknek. Hasábokra terjedő névorrrel és adománykimutatókul, melyet dr. Wolafk a Nándor vál. püspök 75 frt ajándéka nyit meg és „névtelen“ 5 kros adomány zár be, nyilvános nyugtázást vettük a debreczeni róm. kath. elemi iskola szegény tanulóinak ruházására eszközölt gyűjtés szép eredményéről. A teljes kimutatást nem közölhetjük, csak a záró sorait adjuk közre: A gyűjtés összege: 626 frt. Mely kegyes adományokat midőn nyilvánosan nyugtázní egyben nem mulaszthatjuk el, hogy ugy tantestületünk, mint különösen a szegény felruhásott gyermekek nevében ki ne fejezzük a legőszintébb köszönetünket és hálánkat. Az ég ura áldja meg a jólelkű adakozókat. Debreczen, 1895. A róm. kat. elemi iskolák tantestülete.

— Köszönetnyilvánítás. Mind azon rokonszín barátaink és jó ismerőseink kik felejtethetetlen jó anyánk, nagyanyánk és anyósunk özv. Kóncz Lajosné temetésén bánatunkban osztozva, megjelentek, ez által fájdalomukat enyhíteni igyekeztek fogadják szíves részvételükért ez uton is hálás köszönetünket. A gyászoló család.

— Szökőkút B-Diöszegen. A Bauer és társa debreczeni kutturási vállalatnak — mely a Seidl Gyula hasonló vállalatával 1803-ban egyesítettett és jelenleg Szepessy Gusztáv vezetésével működik sikerült Bihar Diöszegen alig 4 heti munka után egy oly értéki kutat létesíteni, mely percenként 93 liter és így 24 óránként 1340 hektoliter a földszine telett 1½ méter magasra emelkedő kristály tiszta kitünő ivóvizet szolgáltat. Valóban gratulálhatunk a diöszegiek szerencséjének, hogy ily könnyen és kevés költséggel oly közkincs birtokába jutottak, melyért más városok sikertelenül is sok szreket áldoztak.

— A lovassági nadrágok reformja. A közös hadügyi kormány legközelebb újítást hoz be a lovasságnál. A vörös lovassági nadrágokat ugyanis késsel fogják kicserélni, a mi főleg háboru idején igen előnyös lesz, mert az eddigi tapasztalat szerint a vörös színű nadrágok már messziről elárulták lovascapatunkat.

— Három napig alvó ismeretlen nő. Rendkívüli eset tartja izgatottságban Ipolyásg községét, mely valóságos ostromolja az oda való kórház egy előkelő fiatal nő miatt, a kit a vonatról hoztak be három nappal ezelőtt és a ki azóta föl a z h a t l a n u l alszik. Harmincz éves lehet, nagyon tisztességesen van öltözve. Neve azonban ismeretlen. Az újján levő karikagyűrűbe R. M. 3/4 1884. van bevésve; minden valószínűség szerint férje nevének a kezdőbetűi a jeljegyzésének az éve és a napja. Vasúti jegyén kívül, a mely Párkány-Nánáról Ipolyásgig szól, semmi utbaigazító irást nem tartalmaz. A vonatvezető Párkány-Nánán tudtára hozta, hogy a nő roppant mozdulatlanul, csaknem életjel nélkül fekszik a kupéban. Ekkor a vonatvezető megpróbálta fölébreszténi. De a zajra a mozdulatlan utazó nem reagált. Fölfedezését közölte a vonatvezető a vonat né-

hány utasával s abban a hitben, hogy a nő meghalt, többen oda-iettek a valószínűleg meggyőződni. Keze meleg volt, a szive dobogott, lehelletétől az ajka elé tartott tűkör elhomályosult. Te át élt. Arczát azonban halottra emlékeztető sápadtság borította, mélyen beesett szemüregében mozdulatlanul pihentek lecsukott, hosszú, fekete szempillái. Az álla pedig csaknem le volt esve. Kezdetben szóval, később érintéssel ébresztgették. Minden kísérlet sikertelen maradt. Egész teste hajlékony volt és puha, mint az élő emberi test, a merevülés legcsekélyebb nyoma nélkül, mindazonáltal teljesen érzéketlen. A tüszúrás nyomán erős piros vére kiserkedt, a tagnak azonban egy izma sem mozcant. Ipolyásagon az asszonyt bevitték a városi kórházba. De tehetetlenül áll a fiatal nő mozdulatlan teste fölött az orvostudomány is. Némelyek azt mondják, hogy a nő t e t s z h a l o t t, mások a nő n a néven ismeretes betegséggel hozzák kombinációba a beteg állapotát. E föltevések alapos volta esetén pár nap alatt föl kellene ébrednie. Vannak azonban, a kik azt hiszik, hogy vagy egyáltalában nem ébred föl, vagy csak szerencsésen alkalmazott orvosi segítség útján nyerheti vissza eszméletét. Ez utóbbiak nem tartják lehetetlennek, hogy a nőt a vasuton valaki hipnotizálta s nem tudta vagy nem akarta fölébreszténi.

— Katonák napidija árvizek alkalmával. A közös hadügyminiszter legújabb rendelete szerint a vízáradásokhoz kirendelt katonák napidiját a következőleg állapították meg: százados és magasabb rangú tiszteknek 4 frt, a többi tisztnek 3 frt. Altisztek 24 kr. övezetők és a legénység az alkalmazás szerint 22—15 krajczár.

— A méreg. Meghalt egy ember delirium tremensben. Ennyi az egész, minden kommentár nélkül, ugy a hogy a rendőrségnél az iktató rubrikás könyvbe be van vezetve. Ha az ember nincs is keserűs, moralizáló hangulatban, akkor is felháborítja az ilyen eset, mikor látnia kell, hogy a köznépnek még mindig hál-ánya a pálinka, ez a valóságos mételey, a szocialista és anarchista tanoknak szülő-anya. Hiszen a pálinka állotta mindig útját a köznép egységes tömörüésének boldogulásának. De minek erről írni. Hiszen elég tonta elitogzott már a pálinkáért, számtalan szó hangzott már el a munkás nép érdekeiben — kik valószínűleg maguk a á assák a talajt, nemhogy Anteuszként erőt merítenének abból — de fájdalom, mind pu-ztában elhangzott szó volt. Azoknak a krónikájában, kiket a pálinka tesz tönkre, vizs a társadalmi elzűlés legelső lépéseje felé, nem az utolsó ez a szerencsétlen áldozat.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 12. (A D E. ered. táv Ér. d. u. 2 ó. 40 p.) A képviselőház ma kezdte tárgyalni a pénzügyi tárcza költségvetését. Láng Lajos előadó a pénzügyi bizottság nevében elfogadásra ajánlja a költségvetést. Molnár József nem szavazza meg azt, s kívánja, hogy a miniszteri, államtitkári és főispáni nyugdíjak töröltessenek a költségvetésből. Majd Lukács László miniszter szóla részletesen kifejezte programját, s kijelentve, hogy minden tekintetben teljesen Wekerle álláspontján áll. — A miniszteri nyugdíjakat a jogegyenlőség és demokrácia követelményeképen állították fel, s e szempontok szigoruan követelik, a kifogásolt nyugdíjak fentartását. Ugron Ákos a szeszmonopolium ellen beszélt. Thaly Kálmán a bányászatot s a bányászok helyzetét ajánlotta a miniszter figyelmébei Bornemissza. Madarász József és Pécshy Tamást a marha só drágaságát kifogásolták.

Albrecht főherceg betegsége.

Budapest. Febr. 12. (D. E. saját tudósítójától. Erk. d. u. 3 ó.) Arcból sürgönyzik, hogy Albrecht főherceg állapota mindinkább veszedelmessé válik. Az uralkodó ház tagjai egymásután érkeznek a beteg főherceg ágyaihoz, ki az éjt is nyugtalanul, fájdalmak közt töltötte.

Színház.

*Éjjel az erdő. Rákosi népszínműve került színre, igen jó szerep osztással. Kár, hogy a sok, német kupiéokra emlékeztető dal helyett olyan jó tösgyökeres magyar népdalokat nem csempésztek be, mely az itteni közönségnek tetszik. A Budapesten csinált nóták soha se válnak be ugy a népszínművekben, mint a mi nyírvideki vagy hajdunótiaink, a melyek a népszínpadon teremnek. Az összejáték is jó volt. *Bács, Bácsné, Sándor* Emil jól alakítottak. *Tissayné* kedves volt mint mindig és ugy tapasztaltuk, hogy igen nagy elonyére kissé megfogyott. *Pompás* virág bokréját kapott. *Ferencsy* szép hangjával elénekelt egy dalt, de csak is egyet, mert többet nem osztottak neki. — Pedig nejj könnyű a népszínművekbe egy „betét“ vagy kettő. *Rózsahegy* kitünő volt, kis nótáját meg is ismételtették. *Krémer* öltözetében tulzott, *Nyilassy* pedig mókáiban nem ment túl a határon. Ugy az o mint a *Püspöky* csárdás tánczában nagy gyönyörűséget a csekély közönségnek. *Galyassy* Paula nagy igyekezettel játszott, arról o nem tehet, hogy a népszínműnöz nincs temperamentuma. *Takács* Jolán kis hápásztor leány alakítása igen jó volt. Fel kellene ezt az ügyes színpadra termelt leányt, nagyobb szerepekben is léptetni.

Törvénykezés.

* Hivatalos eskü. Dr. Tikos Gyula, a püspök-ladányi járásbíróshoz ujonnan kinevezett albiró ma délelőtt tette le a hivatali esküt. Igyártó Sándor törvényszéki elnök hivatali helyiségében a teljes tanács előtt. Az új albiró már a nspokban elfoglalja hivatalát.

* Mordó pályázati hirdetés. Az is régen nem történt meg, hogy az olyan keresett állásra, mint a törvényszéki jegyzőség, ne akadjon pályázó. A debreczei kir. törvényszéknél most két jegyzői állásra van pályázat hirdetve, melyeknek határideje holnap jár le s még eddig nem adtak be pályázatot rájuk. — E körülménynek pedig az az oka, hogy a szükséges kvalifikációval ellátott egyéneket a legközelebb életbe léptetett törvény keretében előállított és részben már betöltött bírói állások elvonják s őket aligha nem a jegyzőkkel fogják egy ideig helyettesíteni.

Az utolsó kísérlet.

Irta: Harsányi Soma.

Kevereky Tamás soha sem szánta volna rá magát utolsó kísérletre, ha a fiatal özvegy tanácsosnő, ki mindenkiben tudott valami „jelentékeny“ hibát föltedezni, — a kaszinóból alkalmával egy nagyon szipós megjegyzéssel nem kényszerítette volna erre. Mert Tamás ur, midőn ma már a tizenhetedik leány is kikoszorázta; tökéletesen el volt határozva, hogy mitatta nőülhet már akár a római pápa is, de o agglégény marad. Sőt lassanként annyira megbarátkozott ezen szilárd elhatározásával, hogy utóljára nagyon pompás eszmének találta, a mennyiben — így gondolkozott — nem lesz lekötelezve senkinek, nem függ senkitől, akkor megy a kaszinóba, mikor akar, hazajön, mikor neki tetszik, meg lesz mentve az elmaradhatlan anyós-üldözésektől és akár mindennap más-más asszonynak udvarolhat...

Mindez, persze, Tamás utól nagyon szé-

pen volt kombinálva, de Bakafokon aglegénynek lenni majdnem olyan lehetetlen dolog, mint pl. Afrikában jegesmedvére vadászni, mert a bakafoki intelligencia irgalmatlanul kizárja kebeléből, azon felül pedig gyávanak, álhatalosnak tartja az embert, ha aglegény. **Egy szóval:** Bakafokon az az általános el fogadott nézet dominál, hogy a nőtlen ember, ha aglegény nem is ember.

Ezt az általános elfogadott és mélyen kompromittáló nézetet a bakafoki intelligencia Tamás urral szemben is föltűnően érezte, mert mióta elhatározása köztudomásává vált, nem jelenhetett meg sehol, hogy bizonyos leendő, száznandó és nagyon gunyos pillantásokkal ne méregették volna végig; sőt a fiatal és hüzske, özvegy tanácsosná ezt a megvetést annyira vitte hogy a kaszinó-bál alkalmával mikor Tamás ur szünet közben egy gyönyörű szegfűvel akart neki kedveskedni, — nagyon hidegen és a következő csipős megjegyzéssel utasította vissza:

— Köszönöm. Láthatja, hogy majd elrepülök a sok virágtól. Ön különben nagyon szeretetreméltó ember, Tamás ur, de mondja csak: miért nem nősül már meg, hisz eléggé benőtt már a feje lágya?

A társaság, mely ezt a gunyos megjegyzést hallotta, hangosan felkaczagott, Tamás ur pedig fülig pirulva a szégyenből bámult maga elé; majd meg hirtelen a plafonra nézett, gondolván, hogy nagy szégyenében okvetlen reá györik az ég.

De az ég szerencsére meg sem mocczant és Tamás ur öt percczel később észrevétlenül kisompolygott a teremből. — A világot sem mert volna hátra pillantani, mert irtóztott azoktól a gunyos arczoktól, melyek rá vigyorogtak; sőt a sötét utcán is úgy rémlett előtte, mintha csupa vigyorgó arcza emberek incelkednének körülötte és mintha a legutolsó csizmadia inas is ujjal mutatna rá és gunyosan vigyorogva mondaná: „hisz már eléggé benőtt a feje lágya.“

Hazaérkezve, Tamás ledobta kalapját, márgesen lerántotta magáról frakkját, aztán görcsösen öklöbe szoritotta tenyerét és bosszút, rettenetes bosszút esküdött a bakafoki intelligenciának:

— Megállj bakafoki intelligencia! — kiáltott föl keserűen — megmutatom neked hogy nem vagyok olyan száznandó, kigunyolni való fráter, mint te gondold! Megmutatom nektek, haszontalan gunyolók, hogy ereimben a hős, a dicső Kevereky vére kering... Még egy utolsó kísérletre számom el magam, — de ezentul tudom megönsülnök s aztán nevesetek, ti önző, kárörvendő emberek! A ki utoljára nevet — az nevet legjobban; már pedig: utoljára én fogok nevetni.

És Tamás ur vad nevetésben tört ki, mintha már is lett volna miért utoljára nevetnie, — aztán nyugodtan leült és levelet irt annak a bihari földbirtokosnak, kinek legutóbb ajánlották leányát Tamás urnak feleségül.

Ezt a levelet, melyben rettenetes bosszúja rejlik, még másnap postára tette és negyed napra már megjött a válasz, hogy szívesen látott vendég leendő.

E levél vétele után Kevereky Tamás serényen pakoláskoz látott és még az nap este, azzal a szilárd elhatározással helyezkedett el a legnagyobb kényeleimel egy másodosztályú kupéba, ha — török-szakad: — most okvetlen völegény lesz. Ha nem meg másképp — gondolta Tamás ur — könyörgésre fogja a dolgot... Leborul a leány lábaihoz. Rendíthetlen szerelmet esküszik neki, hajmeresztő esküvel igéri, — hogy boldoggá teszi, a tenyerén hordja, lehozza a csillagot az égről, ha kívánja és végre, nagy páthosszal, kijelenti, hogy nélküle az élet csak — sáviczk.

Leona kisasszony — így hívták a menyaszony-jelőtet — ennyi káprázatos ígéretről, ilyen önteláldozó, határtalan szerelemtől okvetlen elérzékenyedik és — ha nem is borul megittasulva Tamás ur nyakába — de mindenesetre szendén lesütött szemekkel kimondja az üdvözítő igent. S ekkor: jaj neked bakafoki intelligencia!

Igy gondolta ezt Tamás ur, e közben az

idő gyorsan előre haladt abban a kis bihari kávécskában, ahova Tamás urat bosznija vezette. A csürhés is összekürtölte már és kicsapta a mezőre a díznókat, már pedig — jour fix lévén — hogy a vonat csürheajtás után érkezik, következésképp: Tamás ur is elérkezett utazása végcéljához.

Az állomásnál könnyű brieskába fogott két prüszkölő paripa nyerített barátságosan Tamás ur felé, (oszos állatok voltak ezek) melyek villámgyorsan N. urhoz, leendő apóshoz repitették, ahol igazi magyaros vendégszeretettel fogadták és a barátságos házi ur — rögtön szilvórummal kínálta meg; a mama pedig nem mulasztotta el magát mentgetni, hogy bizony egy kissé rendetlenül vannak még, mert Pistuka, az egyetlen egy fiúcska, hajnalban hitelen rosszul lett és a doktor is csak pár percet e őt ment el.

Tamás ur udvariasan hajongott a mentetetőz mama előtt és kijelentette, hogy minden nagyon jól van, noha a Pistuka hirtelen rosszul léte őtet is a legnagyobb részvétellel tölti el.

Vagy fél óráig folyt így a barátságos társalgás, midőn N. urnak eszébe jutott, hogy jó volna talán, ha Leonz is bejönne.

A mama boldog mosolylyal jegyezte meg, hogy Leona bizonyosan még öltözködik, mert ezek a mai leányok olyan hüzske... Bezzeg nem így volt ez, mikor még ő hozzá jöttek a kérék, — tette hozzá, egy pillanatra visszaidézve emlékezetébe az elrepült éveket, — aztán kikiáltott a szobaleánynak, hogy szólítsa már be a kisasszonyt.

De a szobaleány pár perc múlva sápadozva jelentette, hogy Leonora kisasszony nincs a szobájában, kereste mindenütt, de sehol sem találta.

Lett erre riadalom, lőtás-futás. A mama zokogva és kezeit tördelve kereste, kutatta Leonát. A papa futott össze-vissza, majd meg irtózatosan káromkodott: neki ment a szobaleánynak, hetesnek, kocsinak, sőt a beteg Pistukának is az üstökébe ragadt... A szobaleány visított, Pistuka bömbölt, de haszontalan, Leona kisasszony, mintha csak a föld nyelte volna el. — elveszett, s Tamás urnak nem maradt egyéb hátra, mint a legközlebbi vonatra, mely egy órával megérkezte után ibdult, dühösen átkozva a sorsot, ismét csak aglegény stádiumban hazautazni.

De a poruljárt és elkeseredett Tamás még haza sem érkezett, midőn a következő tartalmu express, ajánlott sürgöny várta már otthon:

„Leona megkerült. Siffonban volt. Szívesen látjuk ismét; akkor majd többet.“

(Vége köv.)

Közgazdaság.

Nyomásos gazdálkodás Szoboszlón.

— febr. 10.

A Szoboszló város határához tartozó P. Angyalháza egy része mint szántó föld, más része mint közlegelő használatik. A szántó földet h.-szoboszlóiak és nádudvariak birják tulajdonjoggal.

Kovács Gyula polgármester a mezőgazdaság és mező rendőregről szóló 1894. évi XII. t. cz. 2-ik §-a értelmében február 9-én délelőtt 9 órára hívta össze az angyalházi földbirtokosokat, mely közgyűlésnek tárgya volt a fölött határozni hogy a nyomásos (forduló) gazdálkodás az Angyalháza tilalmas részein (szántó földeken) fenntartassék-e.

Ugy a szoboszlói mint a nádudvari birtokosok, majdnem teljes számmal jelentek meg a közgyűlésen melyet Kovács Gyula közbirtokossági elnök 9 órakor megnyitván ajánlotta, hogy az Angyalházán fennállott nyomásos gazdálkodást, mint a jószágértartásra s így gazdaságokra rendkívül fontos jövőben is tartassék fenn.

A nádudvari birtokosok képviselőiben Osváth Ferencz ügyvéd azt kérte jegyzőkönyvbe vétetni, hogy Angyalházán nyomásos gazdálkodás soha nem volt, hogy ennek folytán ott ilyet fenntartani sem lehet, ujonnan pedig az a törvény értelmében nem létesíthető.

Szavazásra kerülővén a dolog, jegyzőkönyv

vezetésére Szívós Géza főjegyző, bizalmi férfi. akul Dr. Czeglédy Mihály, Lázár Gyula, (Nádudvar) G. Tóth Mihály és O. áh Miklós választották meg.

A szavazás 2 bizottság előtt történt. Az igennel szavazók Czeglédy Antal tanácsnoknak a nemmel szavazók Hetey Ignác tiszti ügyésznek adták át a szavazataikat. Szavazott összesen 561 birtokos, ebből igennel szavazott 498 egyén 1661 hold 562 □ öl területtel. Mivel az egész terület 2204 h. 1015 □ öl tesz ki s törvény szerint a nyomásos gazdálkodás fenntartását az érdeklő birtokosoknak birtokarány szerint számított $\frac{2}{3}$ többsége határozhatja el s ezen $\frac{2}{3}$ rész 1464 holdat tesz ki, a közgyűlés törvényes többsége a nyomásos gazdálkodás fenn tartását elhatározta, mely határozat jóváhagyás végett a vármegye bizottsági közgyűléséhez lesz be terjesztendő.

A közbirtokossági közgyűlés ezután elhatározta, hogy ügyeinek kezelését gazdasági tanács által kívánja intéztetni. A gazdasági tanács elnöke lett Kovács Gyula polgármester, jegyzője Szívós Géza főjegyző, ügyésze Hetey Ignác s ezen kívül 2 tagból álló választmány illetve tanács alakított.

A gyűlés este 6 órakor ért véget.

Az eredménnyel a szoboszlói birtokosok megvannak elégedve; ellenben a nádudvariak a határozat ellen minden valószínűség szerint jogorvoslattal élnek.

Az érdeklődés mindvégig élénk volt.

Padrah Sándor.

Magyar gazdák országos kongresszusa.

A magyar gazdaközönség s a gazdasági testületek körében már a múlt év végén napirendre került egy országos gazdagyűlés tartásának kérdése.

Az ügyet az Országos Magyar Gazdasági egyesület vette kezébe s ma már az országos gazdakongresszus megtartása nemcsak határozattá vált, hanem tervezete és szervezete is teljesen megvén állapítva. E szerint a gazdagyűlés f. évi május hó 19, 20, 21, 22 és 23-ik napjain Budapesten fog megtartani. Rendezik a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek végrehajtó bizottsága s az országos magyar gazdasági egyesület és a független gazdák ezétra kiküldött bizottságai. Célja a kongresszusnak: mindazon köz és mezőgazdasági kérdéseknek beható tárgyalása, melyek a jelen gazdasági válsággal összefüggésben vannak s ez alapon oly határozatokra való jutás, melyek a válság enyhítésére a kormány intézkedéseinek s társadalmi tevékenységnek utakat jelölnek ki.

A kongresszuson 5 szakosztály működik, ezek:

1. Mezőgazdasági és szakoktatásügyi,
2. Hitel biztosítás és adóügyi,
3. Mezőgazdasági, politikai és értékesítési,
4. Telepítés és kivándorlás, munkás és cselédügyi,
5. Gazdasági érdekképviseleti szakosztály.

Az előki tisztek a magyar társadalom legkiválóbb férfiai vannak betöltve. A szakosztályok bizottságokra vannak felosztva s minden bizottságnak legalább egy előadója van s az előadók száma több mint 30 hivatott s nagyobb részét országosan ismert szakférfiből áll. A bizottságok keretébe a tárgyalás alapjául felvett kérdések mélyen szétágaznak a gazdasági élet minden ágába s oly behatóan s részletesen fogják foglalkoztatni a gazdagyűlést a mezőgazdasági ügyekkel, a mint ez még egy kongresszuson sem történt.

A kongresszus tagja lehet, a ki valamely gazdasági testületnek f. évi január 31-ig tagja volt, vagy a kit az igazoló bizottság felveszt. Tagok az ülésen tanácskozási és szavazati joggal birnak, a kongresszus összes kiadványait ingyen kapják s a tagok részére kieszközölendő kedvezményekre igényt tartanak.

Tagsági díj 5 frt, — jelentkezhetni tagul a III. országos gazdakongresszus titkárságánál (Budapest, Köztelek).

Ugyanaz a kongresszus tervezetét is készséggel megküldi az érdeklődőnek, ha ez iránt egy levelező lapon hozzá fordulnak.

*** Milleniumi sorsjáték.** A kormány — mint a M—g értesül — fe hatalmazást adott az ezredéves kiállítás igazgatóságának arra, hogy a millenniumi kiállítás alkalmából nagyobb szabású sorsjátékot rendezzen. A kiállítás igazgatósága úgy egyezett meg a pénzügyminiszteriummal, hogy a millenniumi sorsjátékokat olyképpen fogják szervezni, hogy ez egyszerűen előkészítő kísérlet legyen az osztályos-játék behozatalára. A millenniumi sorsjáték, mint hírlík, 10—12 millió forint áru sorsjegyből fog állani s közel egy millió forint tiszta hasznot fog hajtani az ezredéves kiállítás céljaira. A kiállítás igazgatósága most tárgyalásokat folytat több fővárosi bankintézettel a sorsjáték emissziója tárgyában, de egyszerűen több külföldi tőke pénzének és banknak ajánlatát is fontolóra veszi, mert a budapesti pénzintézetek a sorsjáték nyereségéből túlságosan nagy kvótát igényelnek a maguk részére. A pénzügyminiszterium pedig úgy óhajtja, hogy az eziránt való tárgyalások a legrövidebb idő alatt befejeztesenek, hogy a sorsjegyeket legalább egy évvel a kiállítás megnyitása előtt, tehát még e nyár folyamán a kibocsátani lehessen.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1895. február 8-án.)

Allamadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	124.75	125.25
vasúti beruházási kötvény 4 1/2%.	128.—	129.—	
koronajárdék 4%.	99.—	99.50	
regále váltásági kötvény 4 1/2%.	101.—	102.—	
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	125.75	126.25
Egységes állam kötvény 4 1/2%.	—	101.—	101.50
Tisza-szegedi 4% os nyeresémsorsjegy	149.—	150.—	

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	503.75	504.25
Osztrák hitelbank részvény	—	415.75	416.—
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	137.75	138.25	

Sorsjegyek:

Magyar jelzőlogbank 4%-os sorsjegy	133.75	134.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3 1/2%-os	118.—	119.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	12.—	12.50
Osztrák " " " "	18.—	18.50
Olasz " " " "	12.75	13.25
Basilika sorsjegy	8.75	9.25
Jó-szív " " " "	3.15	3.35

Pénzjegyek:

Cs. és kir. arany	—	5.78	5.89
20 márfás arany	—	12.15	12.19
20 frankos arany	—	9.84	9.88
1 Savroigna	—	12.41	12.44

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenge és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) indósítása a „Debreceni Ellenőr” részére.

Budapest, február 11.

Napi jelentés.

Gabona-üzlet. Buzát majól kináltak a vételkedv gyenge volt, Elkelt 10.000 mm. gyengén tartott árakon.

Eladások:

Tiszavidéki 200—82 mm. 6.85 frt. 100—82 6.85 frt. 400—82 mm. 6.85 frt. 100—81 mm. 6.80 frt. 100—81 mm. 6.80 frt. 100—81 mm. 6.75 frt. 400—81 mm. 6.75 frt. 100—81 mm. 6.82 1/2. 100—80 mm. 6.60 f. 200—80 mm. 6.75 frt.

3 havi időre készpénzfűtés mellett.

Zab 5.97 1/2 — 6.20 frt.

Határidő-üzlet. Amerikából lanyább jegyzéseire nálunk is lanyábbban indult az üzlet búzában, míg később némileg élénkebb keresletre 1—2 krral szilárdabb lett. Tengeri szintén gyengén indult, s élénkebb vásárlási kedvre par kiral zárult szilárdabban. Zab és rozs esékly üzlet mellett lanyhák.

Zárlat 1 óra:

B u z a	márcz. ápr. ra 1895	6.49—6.51
"	szept.-okt. 1895	6.88—6.89
R o z s	márcz.-ápr. ra 1895	5.43—5.44
"	Tengeri máj.—junra 1895	6.21—6.22
Z a b	márcz.-áprilra 1895	6.01—6.03
"	Repeze aug.—szeptre 1895	10.50—10.55

Zárlat 4 óra:

B u z a	szept.-okt 1895	6.51—6.52
"	szept.-okt. 1895	6.88—6.89
R o z s	márcz.-áprilra 1895	5.44—5.45
Tengeri máj.—junra 1895		6.23—6.24
Z a b	márcz.-áprilra 1895	6.01—6.02
Repeze	aug.-szeptre 1895	10.65—10.70

Időjárás: borult, hideg.

Kőbányai sertés vásár.

Február hó 11. Hízott sertés árak: 1 Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkin. 400 kilogramm felüli súlyban) 42 1/2—43 1/2 krig Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm súlyban 42—43 krig. — Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 45 1/2—46 krig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm súlyban) 44 1/2—45 krig.

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 105. sz. Páratlan bérlet. Kedden 1895. február hó 12 én páratlan bérletben, itt először.

MENYEGZŐ ELŐTT.

Monológ egy felvonásban Irta: Kepich Ervin. (Rendező Péchy K.) — Előadja: Bajnóczy V. Ezt követi:

Varázs hegedű.

Vig operette 1 felvonásban, irta: Offenbach J. Fordította: Szerdahelyi K. (Rendező Tiszai.)

Végül:

Huszár szerelem.

Vigjáték 2 felvonásban. Irta: Mucsi Károly. (Rendező: Bács K)

Holnap, szerdán, 1895. febr. hó 13-án. Páratlan bérletben:

Küzdelem a létért.

Daudet színműve.

H E T I M Ū S O R:

Csütörtök, febr. 14. Troubadour, opera 5 felvonásban, zenéjét irta Verdi. (Páratlan bérlet.) Rendező: Tiszai.

Péntek, febr. 15. Két pisztoly. népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigligeti. (Béretszűnt.) Rendező: Bács.

Szombat, febr. 16 án Troubadour, nagy opera. (Páros bérlet.) Rend. Tiszai.

Vasárnap, febr. 17 én Ezred-trombitás, énekes bohózat, irta Lindau Pál. (páratlan bérlet.) Rend: Péchy.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csekonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos.**

Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki fűszerkereskedő urakat, valamint a magánfogyasztókat, miszerint a nagyvárosi Berger Dániel több világhiállításán kintüntetett **élesztőgyártmányából**, egyedüli és állandó raktárt birok és t. vevőimnek — mindennap friss élesztővel — szolgálhatok, megjegyezve, hogy ismét eladókat 20% árengedményben részesítem.

Kérem szíves megrendelésüket

KOHN LAJOS,

Nagy-Hatvan-utca 1099. szám Mayer Ferenczféle ház.

Parhatóságilag engedélyezett

komoly végkiárulás.

A városháza építkezése miatt, mely rövid időn bekövetkezik, kényszerülve vagyok üzlethelyiségemből kiköltözni, s emiatt a raktáramon lévő összes árukat

gyári áron alól árusítom el.

Nagyválasztékban kaphatók:

Férfi- és gyermek kalapok.

Férfi-, női- és gyermek-czipők.

Férfi-, fiu- és gyermek-csizmák.

Zsebtárczák, toalettek. Finom aczél kések.

Szabó- és hajnyíró ollók, finom aczél beretva- és zsebkések, haj, fog- és ruhakéfék, fésűk. Különbféle finom szappanok, parfümök. Finom szemüvegek,

dohány- és szivar-tárczák.

Vállfűzők, bőr-, ezerna- és posztó-keztvük, nap- és eserayók, valódi nickl- és talmi óralánczok, szegedi papucskok, bőr- és posztó reggeli-czipők. Fehér és színes férfi ingek, gallérok, közelők, nyakkendők és lábravalók. Nagy himalayi, berini és fekete ternő-kendők. ágyterítők, paplanok, szőnyegek Csipke jutt, gyapjufüggönyök.

Fehér és színes asztalneműek nagy választékban. Fekete és színes selyemkendők.

Női-, férfi- és gyermek hari-nyák (karmantyuk). — Mind nemű **kötő-pamutok.** Chiffonok, kreász, ezérza, pamutvásznak, kanavász és zephir. **Női ingek. Női- és gyermek ruhák.** Fiu és leány felső öltönyök és ezenkívül itt még sok fel nem sorolható cikk.

Valódi tajtékipák és szipkák

rendkívül leszállított árakon.

Schönberger Vilmos

Debreczen, városház-épület.

Nagy-péterfia-utca 866-dik számú ház onodói földdel együtt;

a nagy-péterfia-ajtó-utca 865. számú ház onodói föld-jével;

a szepes pusztai 17 1/2 nyilas tanya-föld hozzávalógazdasági épületekkel

a péterfiai dülő 29 hold ujosztásu szántóföld tanyaépületekkel;

a macsi pusztán 12 1/2 nyilas tanya-föld épületekkel;

a vénkerti szőlőskertben egy 6 nyilas szőlő, pajtával;

(nyaralók részére nagyon előnyös);

a h.-hadházi utfélen 8 hold majorsági föld, épületekkel;

nyugancsak a sámsoni utfélen egy 4 holdas ujosztásu föld;

továbbá a Bánki erdős pusztán egy 17 boglyás kaszáló, rajta levő épületekkel

szabad kézből eladó.

Ertekezhetni N.-péterfia 866. sz. t. a tulajdonosokkal.

139. szám
1895. v. k.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1172/1895. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint az első debreczeni fakereskedő társaság részére Fodor József debreczeni lakostól 800 frt tőke, ennek 1893. évi augusztus hó 15 ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 58 frt 75 kr perköltség erejéig 1895. évi szept. hó 15-én bíróilag felülfoglalt és 870 frtra becsült emlék kövekből álló ingóságok **1895. évi február hó 25-én délután 3 órakor** kezdetét veendő és Várad utca 2087. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatui.

Debreczen, 1895. évi febr. 10-én.

Sugár Gyula
bírói kiküldött.

Refo. m-füző
Szabadalm Ausztria-Magyarországban és Franciaországban.
Ritkasága maga nemében.
Kivágott és szabályozható a csipőnél.
Igen egyszerű a fel- és levételnél, rendkívül kényelmes és úgy a mell, mint az egész felső testrészeknek igen elegáns, kecses és plasztikus alakot ad. Erőse csipő összehajlásánál igen alkalmas, érdekes állapotú nők részére felülmulhatlan.
Árak halosantal: 2.50, 3.25, 4.— frt darabonként.

Landeis Lipót és testvére, Bécs,
VI., Wa Igasse 16.

A „Báró Hirsch Mór“

jótekonysági és önszegélyző egyesület

törzstagjait és ezek hozzátartozóit betegség esetén orvosi kezelésben, gyógyszeres kiszolgáltatáiban és a törzstagot heti pénzsegélyben részesíti, továbbá a törzstag elhalálása esetén hátramaradott családjának az A. osztályban 1200 frt, a B. osztályban 600 frt, a C. osztályban pedig 300 frt segélyösszeget fizet.

Tagok felvételnek — f. évi február hó végéig **beiratási díj nélkül** — az A. osztályba 40 éves korig, havi járulék 2 frt 50 kr.; a B. osztályba 45 éves korig, havi járulék 1 frt 70 kr. és a C. osztályba 50 éves korig, havi 1 frt 30 kr.

Felvételek eszközöltetnek: **Debreczenben: Katz Jakab** urnál (Főpiacz). **Budapesten: az egyesület központi irodájában, VI. Teréz körút 3. sz. alatt.**

„Báró Hirsch Mór“

jótekonysági és önszegélyző egyesület.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertára,

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL.“

Vértisztító labacsok, ezelőtt **Általános labacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labacsok általános elterjedésnek örvendnek és alig van család, melyben ezen kettő háziszerekből készlet nem volt taálható. Számtalan orvos által ezen labacsok háziszereit ajánlatnak és ajánlattal minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, beltétlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajonságuknál fogva kitűnő hatású vannak, fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalomokat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők. A számtalan hálaíratból, melyet e labacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említettünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, kik ezen labacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893 április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen olyan szives és küldjön nekem ismét 15 tekerestet az ön fölülmulhatatlan vértisztító labacsaiból utánvéttel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labacsai csodáshatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887 szeptember 12.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labacsai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom; Én gyermekágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt ha az Ön csodálatra méltó labacsai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labacsok engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgálnak Knifex Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887 november 9.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórágban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labacsai közül s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márczius 27.

Tekintetes ur! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labacsai közül. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labacsok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Habn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888. október 8.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labacsai közül egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labacsainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajót mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labacsok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labacsok csakis a Pserhofer J.-féle, az „Arany biradalmi almához“ osimott gyógyszerárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag melyben 6 doboz tartalmatit, 1 frt 5 krba kerül; bérmentelen utánvételi küldéssel 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beklüldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 45 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül. — Kaphatók Török József gyógyszerárban, Budapesten.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labacsok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánóztatnak; ennek következtében kéretik **osakis** Pserhofer J.-féle vértisztító labacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Mia-Poko, kitűnő szer fejhasogatás, fogfájás és csúzos fájdalmak ellen stb. gyors és biztos hatású legjobb szer, minden küszvényes és csúzos bajok, u. m.: gerinc-agy bántalom, tagzaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fülzaggatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnöveztető szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns n kiállított nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Studel tanártól. Utés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacs, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. Egy tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fog-balzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagekra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általános ismert kitűnő háziszere, hurut rokadtság, gőrcsős köhögés stb. ellen. Egy üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszere. Egy üvegecsével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bulrioh A. W.-től. Kitűnő háziszere és rossz emésztés minden következményei u. m.: fájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Angol csodabalzsam egy üveg 50 kr. egy kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer vankipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam kitűnő szer golyva ellen. Egy üveg 40 kr. bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer. gyomor-hurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál 1 csomag 1 frt.

Bernhard féle Alpezi fü nedv Bernhard W. O-tól Bregenzben. Egész palack f. 2.60 fél f. 1.40 negyed 70 kr.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktárou vannak és a készletben netán nem lévők gyorsan és olcsón megszeresztenek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben törtéjük a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.